

Dames en heren,

Van harte welkom in onze mooie Nieuwe Kerk! Goed om elkaar hier te ontmoeten!

Onze spreker en eregast James Kennedy wil ik in het bijzonder welkom heten. U deelt vanavond uw ideeën met ons over hoe Delft een duurzaam verbonden stad kan zijn en blijven. Net als velen hier, kijk ik uit naar uw lezing.

Lieve mensen,

We staan voor grote uitdagingen. Geopolitieke spanningen doen onze wereld schudden op de grondvesten. De opwarming van de aarde komt steeds dichterbij onze belevingswereld. Deze grote, disruptieve ontwikkelingen stellen ons voor urgente uitdagingen.

Eén daarvan is de energietransitie, noodzakelijk voor de overgang naar een duurzamer wereld. Een verandering die onze samenleving op vele terreinen raakt en daarmee grote impact heeft.

We staan er vanavond bij stil en praten er na de lezing met elkaar over door.

Daarbij is de vraag hoe we deze uitdaging aan kunnen gaan zonder dat we daarbij groepen mensen onderweg kwijtraken.

Bij deze vraag kunnen we ons bij uitstek laten inspireren door Hugo de Groot? Hij begreep in zijn tijd al dat je grote uitdagingen in de samenleving alleen goed kunt aanpakken vanuit samenwerking, verdraagzaamheid en eenheid.

Verdeeldheid leidt af van het vinden van oplossingen, en dát mogen we niet laten gebeuren. Er staat te veel op het spel: de toekomst van onze wereld, ons land, onze stad.

Hugo de Groot begreep dat het cruciaal is mensen vanuit verschillende achtergronden met hun eigen zorgen, mogelijkheden en onmogelijkheden te verbinden bij wat er plaatsvindt. Hij spande zich in voor verdraagzaamheid en vrede tussen de verschillende geloofsgroepen. Daarmee koos hij niet voor de makkelijkste weg, maar wel de meest intelligente en meest menselijke weg. Hugo de Groot liet zich leiden door het ideaal van vreedzaam samenleven in een wereld van verschil.

Dames en heren,

Sinds 2012 organiseert de Raad van Kerken in Delft de Hugo de Grootlezing in de Nieuwe Kerk. Hugo de Groot werd hier in 1583 vlakbij geboren en is in deze kerk begraven. De Nieuwe Kerk is daarom de plek bij uitstek voor de Hugo de Grootlezing.

Met dit mooie doel: inspiratie bieden aan iedereen die wil meedenken over en meewerken aan Delft als verbonden stad.

Ook andere Delftse organisaties sloten zich in de afgelopen jaren aan bij dit initiatief van de Raad van Kerken. TOP Delft, Platform Delftse Bruggen, en ook de gemeente Delft.

Met veel zorg en aandacht vindt telkens de voorbereiding plaats van een avond als deze.

Graag wil ik iedereen bedanken die heeft mee gewerkt om van deze avond opnieuw een inspirerend evenement te maken, in het bijzonder het comité Hugo de Grootlezing. Dank voor jullie toegewijde en grote betrokkenheid bij deze avond en bij de stad!

Laten we deze bijzondere traditie vooral voortzetten met elkaar!

Dit jaar heeft de organisatie, ik gaf het zojuist al aan, James Kennedy uitgenodigd om zich uit te spreken over Delft als duurzaam verbonden stad. Voor velen een bekende.

James Kennedy, Amerikaans geschiedkundige, is hoogleraar Moderne Nederlandse Geschiedenis en verbonden aan de Universiteit Utrecht. Vanuit zijn professie en wereldwijde blik weet hij hoe complex het kan zijn om grote veranderingen in samenleving goed voor elkaar te krijgen. Hoe deden we dat vroeger? Hoe doen we dat nu? Hoe krijgen we iedereen mee? Hoe houden we elkaar vast bij veranderingen die zo diep in mensenlevens ingrijpen?

Professor Kennedy gaat in zijn inleiding uitgebreid op deze vragen in.

Als voorbereiding op deze lezing heeft het comité Hugo de Grootlezing, in overleg met de heer Kennedy, een serie vraaggesprekken georganiseerd met Delftenaren die zich actief inzetten voor een meer duurzame stad. Zij gingen in op vragen als: Hoe ziet Delft er uit als we als stad duurzamer worden? Wat kun je daar zelf aan bijdragen? Hoe zie je de rolverdeling tussen burger en overheid?

De gesprekken leverden veel waardevolle antwoorden op die het comité heeft gedeeld met Kennedy ter voorbereiding op zijn betoog.

Werken aan een meer duurzame samenleving en stad is geen eenvoudige opgave. Allesbehalve!

Zo heeft duurzaamheid zeker nog niet voor iedereen prioriteit. Veel mensen zijn niet echt bezig met de energietransitie. Soms omdat het thema voor hen te complex is. Of omdat ze er nog niet aan willen. Of omdat men denkt dat hun bijdrage er niet toe doet in het zo grote geheel.

Maar dikwijls ook omdat zij andere zorgen aan hun hoofd hebben. Ze kampen met gezondheids- of sociale problemen of kunnen de eindjes niet of nauwelijks aan elkaar knopen. Ze hebben simpelweg al hun energie nodig om zich staande te houden.

Het is belangrijk dat we deze mensen bereiken en ondersteunen. En dat we manieren bedenken, opdat ook zij kunnen meedoen en niet afhaken.

Oog houden dus voor elkaar, elkaar de hand reiken. In de geest van Hugo de Groot.

Maar ook de meer kapitaalkrachtigen zullen vaker en meer duurzame keuzes moeten gaan maken. Minder consumeren, vaker het openbaar vervoer nemen of de fiets, zuiniger omgaan met drinkwater en energie. Ieder kan daarin eigen afwegingen maken.

Ja, er liggen veel opgaven op onze weg naar een duurzame stad. Maar ik heb veel vertrouwen in Delft, in onze inwoners, in onze bedrijven, organisaties en instellingen. Delftenaren zijn creatief, inventief en hebben een *open mind*. Dit merk ik elke dag opnieuw.

Ik heb al zoveel stadsgenoten ontmoet die niet afwachten, maar zelf het initiatief nemen, die willen meedenken en met nieuwe oplossingen komen voor grote en kleine uitdagingen. Die gewoon aan de slag gaan en beginnen.

En er gebeurt al veel in Delft, ook dat stemt mij hoopvol. Grote en kleine initiatieven vinden het licht: zo doet onze stad actief mee aan het vergroenen van tuinen.

Ook heeft een groep maatschappelijke organisaties zich verenigd in de Delftse Klimaatcoalitie. Samen hebben ze een Manifest opgesteld met concrete actiepunten voor de aanpak van de klimaatcrisis.

Trots mogen we ook zijn op onze vele kennisinstellingen in Delft die een zeer belangrijke rol spelen bij de energietransitie, wereldwijd!

Natuurlijk nemen we als gemeente ook zelf verantwoordelijkheid op dit terrein. Delft werkt samen met maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven om in 2050 klimaatbestendig en energieneutraal te zijn. Daarom werken we hard aan de aanleg van een warmtenetwerk, dat straks voorziet in warm water uit duurzame bronnen.

Maar ook aan een autoluwe binnenstad, met minder uitlaatgassen en minder verkeersoverlast. En ook dichtbij mensen in andere wijken zetten we in op duurzaamheid. Zo bieden we gratis energiehulp aan huis, voor mensen met een laag inkomen.

Een paar voorbeelden van hoe we in Delft aan de slag zijn.

Maar om alle klimaatdoelen te halen is meer nodig de komende jaren. Nog meer bewustwording, gedragsverandering en actiebereidheid.

Om dat voor elkaar te krijgen moeten we definitief de weg inslaan naar een duurzame stad en wereld, dat kan niet zonder elkaar vast te houden. Uiteindelijk is dat een belangrijke voorwaarde voor succes.

In die zin is de energietransitie niet alleen een uitdaging maar kan het ook een kans betekenen! Een kans om nader tot elkaar te komen. En om elkaar méé te nemen in de verandering. Om een verbonden stad te zijn, waar mensen óók in 2050 nog steeds met plezier samen wonen, werken en leven.

Dames en heren, graag geef ik het woord aan James Kennedy!